

КЊИГА ВРЕМЕШЛОВ

Гијом Прево

3. ЗЛАТНА КАРИКА

Креативни центар

Наслов оригинала
Guillaume Prévost, LE LIVRE DU TEMPS 3. LE CERCLE D'OR
Copyright © Gallimard Jeunesse, 2008

За издање на српском језику © Креативни центар 2010

књига трећа
прво издање

Превод с француског
Гордана Бреберина

Уредник издања
Љиљана Маринковић

Лектура
Ивана Игњатовић

Дизајн
Андреј Војковић

Илустрација на корици
Синиша Бановић

Припрема за штампу
Љиљана Павков

Издавач
Креативни центар, Београд, Градиштанска 8
тел.: 011 / 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.rs
e-mail: info@kreativnicentar.rs

За издавача
Љиљана Маринковић, директор

Штампа
Графипроф

Тираж
2.000

ISBN 978-86-7781-763-3

КЊИГА ВРЕМЕПЛОВ

Гијом Прево

3. ЗЛАТНА
КАРИКА

Превела с француског

Гордана Бреберина

Креативни центар

I

Соба 313

– Мораш да се бориш, тата – прошапута Сем. – Чујеш ли ме? Мораш да издржиш!

Алан Фокнер је лежао у болничком кревету, непокретан, затворених очију, уста и носа прекривених маском с кисеоником, испод које је тешко дисао, горњег дела тела начичканога електродама и сондама које су му мериле и одржавале животне функције. Мноштво машина жмиркало је и пиштало око њега, исписујући у редовним размацима неразумљиве криве и бројке и укључујући продоран аларм чим би параметри достигли критичан ниво. Пошто су га болничарке ошишале и обријале, лице му је било застрашујуће мршава, исто као и груди, рамена, руке... После шестомесечног заточеништва у тамницама Влада Цепеша – што је Дракулино друго име – постао је крхка сенка чији је живот висио о танком концу.

Самјуел ухвати оца за руку. Зелена неонка изнад узглавља обавијала их је сабласном светлошћу, а просторија је била испуњена непријатним, омамљујућим мирисом дезинфекционог средства.

– Лекари кажу да нема сврхе да ти се обраћам, тата, али ја сам уверен у супротно. Ти ме разумеш, зар не? Препознајеш ми глас?

Није било никакве реакције.

Алан, наиме, није долазио свести већ три дана, от- како су Самјуел и он успели да побегну из замка Бран и да се, прогоњени гомилом војника и паса, докопају изрезбареног камена. У тренутку кад су се спремали на велики скок како би се вратили из средњег века у садашњост Алан је упозорио сина да можда неће преживети путовање. Био је врло слаб, већ на измаку снаге, а разум га је издавао, па је снажан пожар ко- ји захвати путника у тренутку кад је лансиран кроз време могао да буде кобан за њега. Тешко дишући, ипак му је објаснио шта је тражио у Дракулиној јазби- ни: златну карику. На свету постоје два примерка те древне наруквице – један је био код Влада Цепеша – која, у комбинацији са седам пробушених новчића и изрезбареним каменом, омогућава да се по сопстве- ном нахођењу прелази из једне у другу епоху. Осим тога, Алан је признао да је све припремио како би му се Самјуел придружио и дочепео наруквице уколико њему то неким случајем не пође за руком: шифрова- на порука скривена у *Анџикварници „Фокнер“*, новчић са црном змијом који олакшава улазак у замак Бран и још неколико трагова посејаних овде-онде. Нажалост, Алан је касније пао у канџе Влада Цепеша и Самјуел је после дугог лутања успео да га спасе и узме наруквицу испред носа – боље речено, браде и бркова – влашког војводе...

Али чему ѿолика ойсегнуѿосѿ злайном кариком?, питао је тада Сем. Зашто је угрозио свој и синовљев живот пркосећи Дракули у његовом скровишту?

Уверен сам да њомоћу ње можемо да сѣасемо ѿво-
ју мајку, одговорио му је Алан. Чујеш ли ме, Семе?
С ѿом наруквицом можеш да сѣасеш мајку! То су би-
ле последње разумљиве речи које је изговорио: само
делић секунде касније нагло су их усисали меандри
времена...

Самјуел помази оца по руци: била је ледена.

– Не знам кад ће се болничарка вратити – наста-
ви – али срећан сам што могу да будем мало сѣм с
тобом, тата. Пре свега зато да бих ти рекао како се не
љутим на тебе. Добро сам размислио о ономе што си
ми испрчао... О томе шта си намеравао да урадиш
са златном кариком и разложима због којих ми то
никада ниси поменуо. Мислим да си добро посту-
пио... Да нисам сѣм открио камен и целу ту причу,
не бих имао прилику да постанем прави ѿуѿник.
Ни снаге да одем по тебе... Био си у праву, тата, од
самог почетка!

Он баци поглед на екран који је показивао Ала-
нов срчани ритам и крвни притисак: чуло се само
уобичајено биѿ. Није било никакве промене. Алан
је и даље био затворен у свом свету, зазидан, недо-
ступан. Али зар га Самјуел није већ једном извукао
из неосвојивог затвора? Само треба да буде упоран.

– Руку на срце, хтео сам и да ти се извиним...
Пошто си недељама био одсутан, на крају сам по-
веровао да користиш камен зато да би крао старе
књиге и препродавао их у књижари. Знао сам да ти
посао лоше иде и... Нисам разумео зашто си ми све

то прећутао, схваташ, ни зашто си отишао без речи. Био сам ... био сам збуњен. Жао ми је, нисам смео да сумњам у тебе.

Биџ! Биџ! Да ли је то била случајност? Аланов срчани ритам мало се убрзао. Не много, порастао је са шездесет један на шездесет четири откуцаја у минути. Значи ли то да отац реагује на његове речи?

– Тата! – позва га стегнувши му руку. – Јеси ли ту? Тата, то сам ја... Чујеш ме, а? Борићеш се! Не можеш да останеш овакав! Мораш да се пробудиш! Колико сам се уплашио ... да само знаш... Кад смо се вратили из Брана и кад сам те пронашао поред камена, помислио сам ... помислио сам да си мртав. Ниси се мицао, изгледао си као да си престао да дишеш и...

Глас му застаде у грлу од узбуђења. Кад се нагао над беживотно очево тело у мрачном подруму књижаре, то је био један од најгорих тренутака у његовом животу. Путовање из Дракулиног замка било је изузетно мучно, као да је због присуства златне карике у удубљењу за превоз предмета постало још непријатније и болније. Зар је Алан имао шансе да преживи? Лежао је, уосталом, ничице на земљи, непомичан, и Сем га је узалуд дрмусао, није реаговао. Дисање и пулс били су нечујни. Самјуел је осетио да га обузима очај и морао је да се усредсреди како га тај талас не би преплавио. Како да помогне оцу овде, сада, истог трена? Тако што ће га одвести код лекара, наравно. Али како да га превезе? Сâм то није могао да уради...

– Дека и бака су били дивни – нагласи. – Кад сам их позвао и рекао им да ти је лоше, нису постављали питања, сместа су дошли. Они су позвали хитну помоћ. Били су тако забринути! Мада су, претпостављам, у дубини душе очекивали тако нешто. Већ сам им рекао за изрезбарени камен и Влада Цепеша, сигурно су претпостављали да нећеш пуцати од здравља кад се вратиш. У сваком случају, помогли су ми и сачували су тајну. Што јасно показује да си им важнији од свега, зар не? Знаш, то важи и за мене...

Шездесет шест откуцаја у минути, показивали су плавичасте бројеви. Два откуцаја више. То није могла да буде пука случајност. Алан је сигурно осећао његово присуство и можда је, бар магловито, разумео смисао његових речи. Прави тренутак да му саопшти шта има... Нешто што ће га подстаћи да се бори како би се пробудио из коме, нешто што ће му вратити снагу и жељу за животом. Нешто што је Сем већ три дана претурао по глави.

– Учинићу ... учинићу оно што си тражио од мене – рече после краћег оклевања. – Вратићу се у прошлост и спашћу маму. Још не знам где ћу и како пронаћи изрезбарени камен који ће ме пребацити у дан кад је доживела саобраћајну несрећу, али имам златну карику, успећу.

А онда, молећи се свим срцем да га отац чује, додаде сасвим полако:

– Кунем ти се да ћу је спасти, тата. Због тебе и због мене...

Биџ! Биџ! Диоде на екрану заплесаше: шездесет осам, седамдесет два, седамдесет шест откуцаја у минути! И то није био крај: осамдесет два, осамдесет шест! Самјуел је био ван себе: имао је право! Алан није заувек пао у кому, његов ум је и даље био ту негде, у приправности. Пламичак је и даље био несигуран, али ће неминовно расти и загрејати му тело! Није важно то што Самјуел нема појма како да се врати тачно три године уназад и одврати мајку од кобног изласка на друм. И није важно што његов план делује сулудо и по много чему застрашујуће... Ако убеди Алана да ће једнога дана поново видети Елајзу, то ће му сигурно вратити наду и жељу за животом. И на крају ће се пробудити!

Осамдесет осам, деведесет... Изгледа да је и број откуцаја то потврђивао.

– Гле – узвикну болничарка улазећи у собу – овде се нешто дешава!

Самјуел се усхићено окрену.

– Имам ... имам утисак да му је боље, госпођо. Управо сам му нешто причао и срце је почело да му куца све брже и брже. Као ... као да ме је слушао. То је добар знак, зар не? Можда ће се пробудити?

Болничарка, млада плавуша по имену Изобел – тако је писало на беџу на њеној блузи – упути му готово мајчински осмех. Стање болесника у соби триста тринаест дирнуло је болничко особље на том спрату: не само што се Алан Фокнер налазио у готово безнадежном стању пошто је претрпео ко зна

какво малтретирање већ је и неколико година раније изгубио жену у тренутку док му је син у истој тој болници био на операцији слепог црева. Као да се судбина окомила на ту породицу...

– Добро! – рече она проверивши податке на екрану. – Ово је одлична вест! Иако, знаш, мислим да треба да будемо стрпљиви: твој тата мора још много да се одмара. Осим тога, понекад се код таквих пацијената рад срца убрза или успори без јасног разлога. Погледај, усталом, број откуцаја се поново смањује.

И, заиста, плавичасте бројке почеле су да опадају: осамдесет седам, осамдесет пет, осамдесет три... Мало је недостајало да јој Самјуел одговори како греша и како му је Алан збиља послао знак, али је слутио да то не би имало сврхе. Усталом, ма шта она мислила, успео је да успостави везу са оцем. И мада он још није био довољно јак да се пробуди из коме, већ је имао одличан разлог да то учини. Треба му само дати времена. *Нећу ѿе изневерити, ѿаѿа*, помисли Самјуел. *Нећу ѿе изневерити...*

Изобел му нежно додирну раме:

– Претпостављам да ти ово врло тешко пада и да ће ти требати много храбрости, ма шта да се деси... Ако желиш да разговараш о томе ових дана, сврати до мене у собу за болничарке. Иначе, у ходнику је неко ко жели да га види. Рекла сам им да остану напољу пошто морам да га припремим за скенирање. Касније могу да сврате код њега.

Самјуел климну главом и баци последњи поглед на једини лични предмет на ноћном сточићу: мали округли сат с бројчаником крем боје, који је Алану био веома драг. Онда се невољно удаљи – срчани ритам пао је испод седамдесет откуцаја у минути – и отвори врата питајући се ко му је то дошао у посету пошто је остатак породице планирао да га обиђе тек по подне. Кад је препознао две прилике поред аутомата с напицима, Самјуел поскочи од радости:

– Госпођо Тодс! Алиша!

То је било најлепше изненађење које су могли да му приреде!

Хелена Тодс му полете у сусрет раширених руку:

– Самјуеле, мили мој! Дошле смо чим су нас пустили. Каква несрећа!

Она га снажно загрли запахнувши га опојним мирисом на бази лимуна и цвећа. Алиша, која је стајала иза њених леђа, није се за то време померила ни за центиметар, очигледно растрзана између противречних осећања. Девојка је на себи имала фармерке украшене перлицама и мајицу без рукава боје брескве, која јој је једва прекривала пупак, а њена плава коса, која јој је падала око лица, као у Богородице, подсећала је на блештав венац. Самјуел жмирну: лепота у свом заслепљујућем сјају... Кад се само сети да три године није дозвољавао себи да је поново види, иако су некада били тако блиски! Сем је, наимае, после мајчине несреће настојао да се затвори у своју тугу пошто је мислио да би сваки

срећан секунд, укључујући и онај проведен са Алишом, био непримерен. Три године је затварао врата своје куће и свог срца, три године је виђао Алишу само издалека и гризао се...

Онда је Алан нестао и Семов свет се поново срушио. Лутајући путевима времена, набасао је на Ејзер, Алишину преткињу, коју је у последњем тренутку спасао од принудног брака са одвратним Клугом, алхемичарем из Брижа. Видевши ту младу жену, Сем је схватио колико је заљубљен у Алишу и колико ју је повредио кад ју је оставио без речи. По повратку кући решио је да јој све објасни и извини се. Али то уште није било тако лако: Алиша се забављала са Џеријем Пакстоном, болесно љубоморном будалетином, и била је много љута на Сема зато што ју је тако грубо отерао из свог живота. Упркос свему, дуго су разговарали и Самјуел је осетио да жар њиховог старог другарства и даље тиња у њима – иако се Алиша претварала да хоће да га угаси. Можда је то био разлог због кога се данас држала неодлучно, раздирана између остатака наклоности према Сему – није требало очекивати више од тога – и гнева који је осећала према њему. Кад је њена мајка завршила с грљењем, само је трепнула, као да хоће да га задржи на дистанци. Самјуел такође трепну, не померивши се.

– Па, како му је? – упита Хелена Тодс.

– Још је у коми – уздахну Сем. – Уверен сам, међутим, да ће му ускоро бити боље...

– Наравно да ће му бити боље! – рече одлучно Хелена. – Наш Алан је јак, зар не? Него... Нисам хтела тиме да гњавим твоју баку, али како се то десило?

Самјуел неприметно обори поглед. Осим баке, деке и Лили, његове сестре од тетке, нико није смео да зна за изрезбарени камен. Чак ни Алиша. Требало је, дакле, измислити званичну верзију која ће звучати убедљиво свима, чак и полицији, а она се и превише занимала за догађаје у *Анџикварници „Фокнер“*. Уопштено говорећи, Самјуел није волео да лаже и била му је мучна помисао да ће преварити Хелену Тодс, која га је у једном тешком тренутку примила у свој дом. Да и не помиње Алишу, чији је поглед радије избегавао.

– Тата је био жртва банде трговаца – поче. – Супротно ономе што се мислило, није отишао у иностранство да купи старе књиге: отели су га и држали негде у крају. Оне вечери кад сам отишао од вас неко ме је позвао на мобилни. Неки мушки глас који је рекао само: *Он је у књижари*. Одмах сам обавестио баку и деку и нашли смо се у антикварници. Та-та је лежао пред вратима, полуонесвешћен. Само је промрмљао неколико речи, поменувши неко ретко дело и отмичаре... А онда је потпуно изгубио свест и одвели су га на клинику.

Самјуел ућута направивши безазлен израз лица, на који је Хелена Тодс насела:

– Отмица! Али шта су хтели да постигну? Да траже откуп?

– Полиција претпоставља да се тата докопао неких драгоцених дела. Неко је пре неколико дана чак провалио у књижару – додаде. Бар је то било тачно.

– О боже, у каквом то свету живимо? Прекјуче је нападнута и једна наша комшиница! Госпођица Мак Пај, је л’ се сећаш ње? Лопов је ушао у њену кућу у време вечере и морала је да му преда садржај своје кутије за накит! Сирота старица, мислила је да ће је убити!

– Тако јој и треба кад се шетка наоколо са оним својим бисерним огрлицама и огромним прстењем! – умеша се љутито Алиша. – Изгледа кô новогодишња јелка!

– Немој тако, Алиша! Замисли да се та битанга мота по нашој четврти! Осим тога, ипак нам је она пријатељица!

– Ма дај, молим те! Госпођица Мак Пај је једна џангризава баба! Сећаш ли се кад је затекла Џерија и мене како се љубимо на улици? Узбунила је цео комшилук и мало је фалило да пише градоначелнику! Камо среће да јој овај догађај зачепи губицу једном за свагда!

Хелена Тодс немоћно одмахну руком, али Самјуел процени да је госпођица Мак Пај добро поступила ако је раздвојила Алишу од оног грозног Пакстона... На срећу, није морао да изнесе своје мишљење пошто болничарка промоли главу кроз одшкринута врата:

– Можете да уђете, али једна по једна и само на по пет минута.

Алиша рече мајци да уђе прва:

– Иди ти, мама, ја ћу после.

Хелена нестаде у соби број триста тринаест, а Алиша, нарогушивши се, приђе Сему:

– Можда је моја мајка прогутала твоје лажи, Самјуеле, али ја нисам... Кад смо били мали, одмах бих знала да си ме слагао. Претпостављам да је то зато што смо заједно одрасли. Бар нам је то остало...

Она одмахну главом с тужним изразом лица, који Самјуела погоди више од свих оптужби овога света.

– Не знам шта се стварно десило са Аланом – настави она – али не верујем у ту причу о отмици и телефонском позиву. Као ни у твоје истраживање о Дракули пре неки дан и оне чудне загонетке на хрпи папира. Ниси хтео да ми објасниш, али сам погодила да скриваш нешто од мене. Нешто крупно... Шта се то дешава, Самјуеле?

Сем покуша да издржи њен поглед, у коме би човек могао да се удави пошто су јој очи биле тако тамноплаве. Била је тако лепа и кад је била забринута и кад је била безбрижна, и кад му је била блиска и кад је била далека и равнодушна. Била је тако лепа и кад се грохотом смејала и кад се њен лепи носић љутито набирао... Постојале су хиљаде Алиша и Самјуел их је све обожавао. Али како да јој повери своју тајну кад је од ње зависио очев живот? И како да је поново слаже?

– Опрости ми, Алиша – прошапутала с кнедлом у грлу. – Ако на овом свету постоји особа којој бих во-

лео све да испричам, то си збиља ти, али засад је то немогуће. Све док тати не буде боље... Обећавам ти да ћеш онда прва сазнати.

Она се надури:

– Стварно те је тешко разумети. Ти си дошао код мене, зар не? А сваки пут кад направим корак ка теби учини ми се да бежиш. Као да те је страх... Како то да схватим?

На трен је изгледало да је време престало да тече, да су неколико година млађи и да свако од њих двоје посматра како преко лица оног другог прелази све оно што их је учинило нераздвојним, а што их ипак није спречило да се растану. Њихово другарство од првог дана, њихова снажна жеља да расту заједно, њихов смех, бесконачне расправе и још много тога... Све оно чиме је могла да се измери провалија која их је сада раздвајала.

Могли су тако дуго да стоје и ћутке призивају авети из прошлости, али Хелена Тодс изађе из собе триста тринаест скрхана од бола, погођена оним што је видела. Покушавала је да пронађе охрабрујуће речи:

– Изгледа као да је управо заспао, зар не? – рече са усиљеном веселашћу. – Личи мало на успавану лепотицу, је л' да? Ја сам ... ја сам сигурна да ће се на крају пробудити!

Сем се упушта у пустоловину опаснију од свих претходних, која га води од средњовековног Рима под опсадом до легендарне Кине цара Ђина. Сада мора да се ухвати у коштац с Тетовираним и пронађе начин на који ће променити прошлост. Али може ли он збиља да промени ток времена? И поново види мајку? Ако може, по коју цену?

Последњи том трилогије
о узбудљивом путовању Сема
Фокнера кроз време и историју

ISBN 978-86-7781-763-3

9 788677 817633

 www.kreativnicentar.rs